

Notitie : Quickscan flora en fauna ‘Lidl Albert Plesmanstraat’ te Schoonhoven

Datum : 29 november 2019
Opdrachtgever : Lidl Nederland GmbH Afdeling Vastgoed
Projectnummer : 211x09610
Opgesteld door : MvdS
Interne controle: : NL

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de sloop en nieuwbouw van een vestiging van de Lidl met parkeergelegenheid en de realisatie van 12 appartementen, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen potentieel aanwezige natuurwaarden die vanuit de Wet natuurbescherming en provinciaal beleid zijn beschermd. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure ‘Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen’ van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 13 november 2019 tussen 14.00 - 15.00 uur door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Het was circa 9°C, vrijwel geheel bewolkt, zonder neerslag, met een zuidwestenwind van 3 Bft. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest-/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

verspreidingsatlassen, soortgerichte literatuur, NDFF-gegevens en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Zuid-Holland geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Planbeschrijving

Het plangebied is gelegen in het noordwesten van Schoonhoven, circa 1 kilometer ten noorden van de Lek. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Topografische kaart ligging van het plangebied (1:25.000)

Huidige situatie

Het plangebied bestaat momenteel uit een bestaande Lidl, en enkele kiosken. In het westen is een deel van het plangebied braakliggend. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 4 t/m 9 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Toekomstige situatie

De Lidl en de twee westelijke kiosken worden gesloopt. Binnen het plangebied wordt een nieuwe Lidl gerealiseerd, met hierboven 12 appartementen. Daarnaast wordt het nieuwe winkelplein en parkeren heringericht. Figuur 3 geeft een beeld van de toekomstige situatie.

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving

Figuur 3. Concept toekomstige situatie plangebied. De oostelijke kiosk blijft echter vooralsnog behouden

Figuur 4. Lidl gezien van zuidwesten

Figuur 5. Braakliggend terrein gezien vanaf westen

Figuur 6. Kiosken gezien vanaf noorden

Figuur 7. Oostelijke kiosk

Figuur 8. Westelijke kiosk

Figuur 9. Close-up van de muur van de Lidl

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

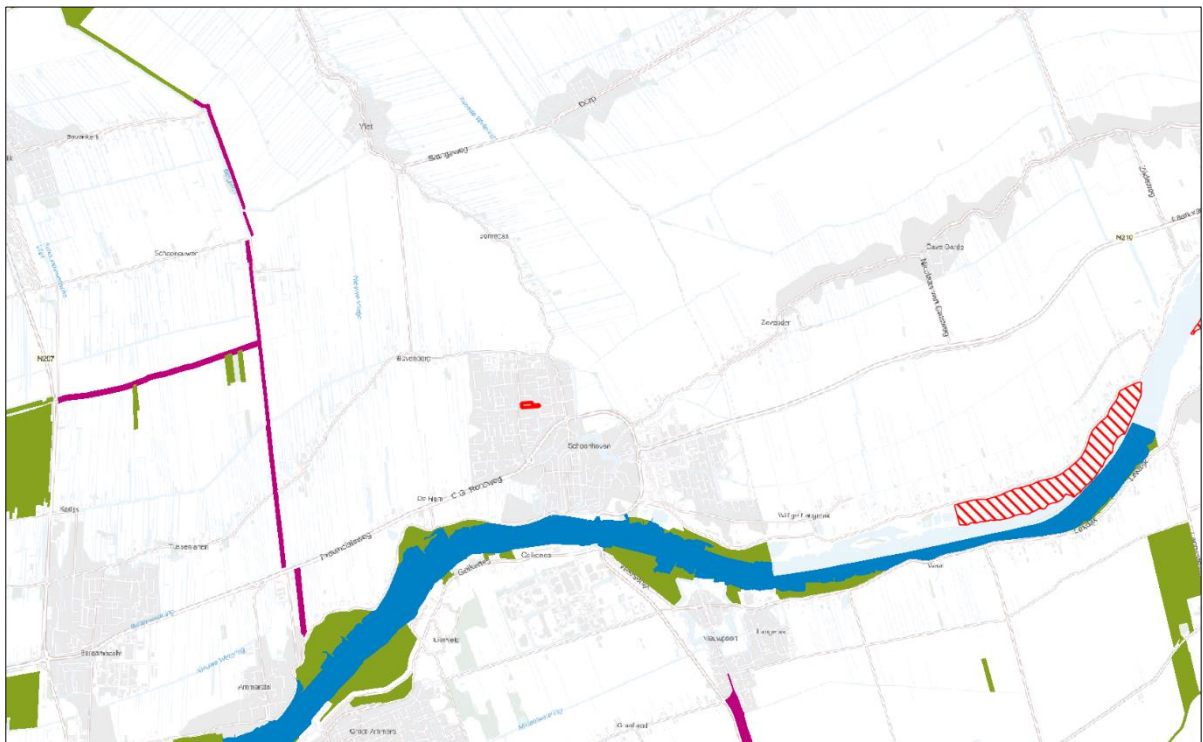
De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkerwijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, “Uiterwaarden Lek”, bevindt zich op circa 4 kilometer afstand ten oosten van het projectgebied (zie figuur 10). Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect als gevolg van storingsfactoren als toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als gevolg van aspecten als licht, geluid en trillingen uitgesloten. Daar de voorgenomen ontwikkeling de uitbreiding van een bedrijf betreft, is een toename aan stikstofuitstoot te verwachten. Een toename van stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied is niet uit te sluiten. Vervolgonderzoek in de vorm van een AERIUS-berekening dient uit te wijzen of er een toename van stikstofdepositie plaatsvindt.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Het plangebied is niet gelegen binnen het NNN (zie figuur 10). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 1 kilometer ten zuiden van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Figuur 10. Ligging NNN Zuid-Holland (gekleurd) en Natura 2000-gebieden (rood gearceerd) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien het plangebied zich binnen de bebouwde kom bevindt is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Vogels (artikel 3.1 Wet natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wet natuurbescherming)
- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming)

Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn). De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Vogels (artikel 3.1 Wnb)	Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)	Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
<i>Art 3.1 lid 1</i> Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.5 lid 1</i> Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	<i>Art 3.10 lid 1a</i> Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
<i>Art 3.1 lid 2</i> Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	<i>Art 3.5 lid 4</i> Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1b</i> Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
<i>Art 3.1 lid 3</i> Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	<i>Art. 3.5 lid 3</i> Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
<i>Art 3.1 lid 4 en lid 5</i> Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	<i>Art 3.5 lid 2</i> Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	<i>Art 3.5 lid 5</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	<i>Art 3.10 lid 1c</i> Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan afstemmen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de Nationaal beschermde soorten (art. 3.10 Wnb) met een lichte toets verleend. Voor de vogels en Europees beschermde soorten geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet veront-rusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Vogels

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

De bebouwing op het terrein biedt geen geschikte nestlocaties aan vogels, door het ontbreken van dakpannen of andere geschikte invliegopeningen naar potentiële nestlocaties. Hierdoor kunnen broedlocaties van soorten als kerkuil, huismus en gierzwaluw worden uitgesloten. In de opgaande beplanting binnen en rond het plangebied bevinden zich tevens geen jaarrond beschermde nesten van vogels als buizerd, sperwer en ransuil. Wel kunnen in het opgaand groen mogelijk "algemene" soorten als merel,

roodborst, heggenmus, zwartkop, winterkoning en houtduif tot broeden komen. Daarnaast zijn huismussen waargenomen in het opgaand groen langs de noordzijde van het braakliggend terrein. Dit kan mogelijk een essentieel leefgebied zijn van nestlocaties van de huismus.

Toetsing

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Wel gaat er mogelijk leefgebied van de huismus verloren. Indien het opgaand groen langs de noordzijde behouden blijft is geen negatief effect te verwachten. Als het wel wordt verwijderd, is het van belang dat hier te allen tijde voldoende geschikt leefgebied voor de huismus aanwezig blijft.

Daarnaast kunnen bij de werkzaamheden nesten verloren gaan die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien het verwijderen van het opgaand groen buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een vervroegd of verlaat broedgeval (bijvoorbeeld van een houtduif) dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdierverseniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis en watervleermuis.

De te slopen gebouwen bevatten geen geschikte invliegopeningen. De Lidl bevat wel open stootvoegen, echter zijn deze afgewerkt met bijenbekjes en dus ongeschikt. De werkzaamheden zullen geen effect hebben op potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen. Ook is er geen sprake van het aantasten van essentieel foerageergebied en/of vliegroutes.

Toetsing

De gebouwen en bomen bevatten geen geschikte doorgangen naar potentiële verblijfplaatsen. Bij uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling zal er geen sprake zijn van (potentiële) overtreding met betrekking tot vaste rust- of verblijfplaatsen, vliegroutes of foerageerhabitat voor vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt matig geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als egel en veldmuis kunnen in het plangebied worden waargenomen. Door de stedelijke ligging, de beperkte hoeveelheid opgaand groen en het feit dat in de nieuwe situatie eveneens voldoende groen aanwezig blijft betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting

verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten waterspitsmuis en bever voor. Gezien de binnenstedelijke ligging en het aanwezige habitat betreft het hier geen geschikt leefgebied voor deze soorten. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten

Toetsing

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaan geen verblijfplaatsen van niet-vrijgestelde soorten verloren. Ook gaat er geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten en overtreding van de Wnb is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen. Het plangebied zelf en de directe omgeving biedt daarnaast geen geschikt habitat voor deze soorten. Het voorkomen ervan binnen het plangebied is daarmee dan ook uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Volgens de verspreidingsgegevens zijn in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde heikikker, poelkikker, rugstreeppad en kamsalamander bekend. Het plangebied bevat echter geen oppervlaktewater en een beperkte hoeveelheid schuilgelegenheid. Daarnaast is in de directe omgeving eveneens geen geschikt oppervlaktewater aanwezig, waardoor de aanwezigheid van de meeste van deze soorten binnen het plangebied redelijkerwijs is uitgesloten. Met betrekking tot een incidenteel passerend individu van een algemene (vrijgestelde) soort is enkel de zorgplicht van toepassing.

Toetsing

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties en overtreding van de Wnb is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel passerende individuen.

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater binnen het plangebied kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van rivierrombout en groene glazenmaker. Al deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun habitat, die in het plangebied niet aanwezig zijn. Aanwezigheid van de overige beschermde libellen en vlinders is vanwege de verspreiding en/of aanwezig habitat uitgesloten. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen beschermde soorten vaatplanten bekend. Gezien het aanwezige biotoop en binnenstedelijke ligging van het plangebied is de aanwezigheid van dergelijk beschermde vaatplanten eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Toetsing

Negatieve effecten en overtredingen ten aanzien van beschermde vaatplanten zijn op voorhand uitgesloten.

Conclusie

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan alleen in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen:

- Ten behoeve van (essentieel) leefgebied van de huismus dient het opgaand groen ten noorden van het braakliggend terrein behouden te blijven, of er dient te allen tijde voldoende opgaand groen aanwezig te zijn om de kwaliteit van het leefgebied te waarborgen.
- Ten aanzien van broedvogels dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, het verwijderen van het opgaand groen buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Daarnaast zal met betrekking tot het onderdeel Natura 2000, middels een enkelvoudige AERIUS-berekening, inzichtelijk moeten worden gemaakt of er sprake is van een toename van de stikstofdepositie ter plaatse van Natura 2000-gebieden. Vervolgonderzoek ten behoeve van het NNN en/of toetsing aan het onderdeel houtopstanden (voormalige Boswet) is bij dit plan verder niet aan de orde.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 2. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Te voorkomen	Opgaand groen buiten broedseizoen verwijderen	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Ja	Mogelijk	Langs noordzijde te allen tijde voldoende opgaand groen behouden voor huismus	Nestlocaties van huismus kunnen afhankelijk zijn van het aanwezige opgaand groen
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	-	-
	Foerageerhabitat	Ja	Nee	-	Blijft voldoende opgaand groen over
	Vliegroutes	Nee	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Heeft betrekking op een soort als de egel
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Ja	Te voorkomen	Zorgplicht afdoende	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	ca. 4 km	Mogelijk	AERIUS-berekening	Uitvoering mogelijk indien uitkomst onder 0,00 mol/ha/j
Natuurnetwerk Nederland	ca. 1 km	Nee	-	Wezenlijke ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- Bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- Eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- Floron.nl (soortgegevens planten)
- Ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- Sovon.nl (soortgegevens vogels)
- Synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- Verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- Vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- Wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-01-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- Zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Bronnen Noord-Brabant

- Bouwens, S. 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot Soortbescherming. Provincie Noord-Brabant
- Brabant.nl (NNN en beschermde gebieden in Noord-Brabant)
- Dassenwerkgroepbrabant.nl (gegevens das in Noord-Brabant)
- Kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank (grenzen beschermde gebieden)

Ecologisch werkprotocol Huismus

Lidl, Schoonhoven

<Status>

titel rapport
**Ecologisch werkproto-
col Huismus**

datum
12 oktober 2020

projectnummer
P00246

opdrachtgever
Staedion

BRO
Projectleider
RM
Projectteam
MvdS, NL, Mvd

bron Kaft
BRO

BRO
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl
www.bro.nl

BRO
Ruimte | om in te leven

*“Als we anderen de ruimte niet gunnen zullen we zelf steeds
meer opgesloten raken.”*

Prof. Hans Galjaard

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
1.1 Vooraf	3
1.2 Doelen van het ecologisch werkprotocol	3
1.3 Toelichting doelen	3
1.3.1 Voldoen aan de algemene zorgplicht (art 1.11 Wnb)	3
1.3.2 Voorkómen van overtreding van de artikelen 3.1, 3.2, 3.5 en 3.10 van de Wnb	3
1.3.3 Informatievoorziening bij eventuele controle door de overheid	3
1.3.4 Een handleiding hoe te handelen voor de aannemer	3
1.4 Leeswijzer	4
2 Locatie en de werkzaamheden	4
2.1 Ligging plangebied	4
2.2 Huidige en toekomstige situatie	4
2.3 Werkzaamheden	4
3 Te beschermen natuurwaarden	5
3.1 Huismus	5
3.2 Overige soorten	5
4 Het ecologisch werkprotocol	5
4.1 Algemeen	5
4.2 Uitvoeren van de zorgplicht	6
4.3 Werkwijze	6
5 Planning	7
6 Ecologische begeleiding	7

1 Inleiding

1.1 Vooraf

Dit ecologisch werkprotocol is opgezet in verband met de uitbreiding van de Lidl aan de Albert Plesmanstraat te Schoonhoven, en de aanwezigheid van huismussen in het opgaand groen langs de noordzijde van het braakliggend terrein, wat naar alle waarschijnlijkheid dient als essentieel leefgebied voor nesten van deze soort in de directe omgeving.

Onderhavig ecologisch werkprotocol heeft als doel om overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming te voorkomen. In het ecologisch werkprotocol komt naar voren op welke wijze er gewerkt zal worden, zodanig dat er ten alle tijden voldoende geschikt leefgebied aanwezig blijft voor de huismus, waardoor er geen ontheffing voor dit project nodig is.

1.2 Doelen van het ecologisch werkprotocol

In het ecologisch werkprotocol wordt uitgelegd op welke wijze er gewerkt dient te worden. De maatregelen zijn gericht op het voorkomen van doden en verwonden van dieren, en op het minimaliseren van de verstoring welke de werkzaamheden veroorzaken.

Het ecologisch werkprotocol heeft meerdere doelen:

- Het voldoen aan de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb);
- Het voorkomen dat verbodsbepalingen van de artikelen 3.1, 3.2, 3.5 en 3.10 van de Wnb overtreden worden, en dat daardoor geen negatieve effecten optreden voor beschermde soorten;
- Informatievoorziening bij eventuele controle door handhavers van het bevoegd gezag (m.n. de ODH);

- Een handleiding over “hoe te handelen” voor de aannemer.

1.3 Toelichting doelen

1.3.1 Voldoen aan de algemene zorgplicht (art 1.11 Wnb)

Alle in het wild levende planten en dieren (ook de onbeschermde) moeten zo veel mogelijk, in alle redelijkheid, ontzien worden. Het werkprotocol moet duidelijk maken dat dit het geval is. Zo dient er gewerkt te worden in de minst kwetsbare perioden, of in een bepaalde volgorde. Ook zal men waar nodig of wenselijk bijzondere planten en dieren in veiligheid brengen.

1.3.2 Voorkómen van overtreding van de artikelen 3.1, 3.2, 3.5 en 3.10 van de Wnb

Er kan geen ontheffing verkregen worden voor het verstoren van soorten die behoren tot de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn, zoals vleermuizen en broedvogels, in het kader van ruimtelijke ingrepen. Europa staat dat niet toe voor ruimtelijke ingrepen. In het kader van het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid kan echter voor soorten die behoren tot de Vogelrichtlijn wel onder voorwaarden een ontheffing verkregen worden. In het kader van het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid en andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, kan voor soorten uit de Habitatrichtlijn eveneens onder voorwaarden een ontheffing verkregen worden.

Het plan mag het functioneren van deze soorten niet aantasten. Onder de broedvogels zijn er enkele soorten waarvan het nest het gehele jaar beschermd is. Voor soorten die een

bescherming hebben vanuit paragraaf 3.3 van de Wnb, artikel 3.10 (Wnb-andere soorten, Nederlands beschermd) kan wel ontheffing verkregen worden. Dit kan alleen onder voorwaarde dat de duurzame instandhouding van deze soorten niet bedreigd wordt. Daarom moet de aanwezige beschermde soorten onder deze regeling zoveel mogelijk gespaard worden door een aangepaste werkwijze. Er worden binnen dit ecologisch werkprotocol maatregelen voorgeschreven, zodanig dat wordt voorkomen dat verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden.

Het feitelijke ecologisch werkprotocol is een nadere invulling van een activiteitenplan, bedoeld voor gebruik door de aannemer. Het is een bindend contract waaraan ieder die betrokken is bij het uitvoeren van het ecologisch werkprotocol zich te houden heeft. Afwijking van het protocol leidt mogelijk tot overtreding van de Wet natuurbescherming en dient voorkomen te worden.

1.3.3 Informatievoorziening bij eventuele controle door de overheid

In feite wordt het werk in de praktijk getoetst aan de Wet natuurbescherming. En daarin moet zorgvuldig gehandeld worden, in verband met de controleplicht die de provincie heeft indien er handhavingsverzoeken in het kader van de Wet natuurbescherming ingediend worden. De controleurs zullen altijd vragen naar het ecologisch werkprotocol en hoe dit gebruikt wordt.

1.3.4 Een handleiding hoe te handelen voor de aannemer

Om het project te doen slagen, zal steeds zorgvuldig gewerkt moeten worden. Dit ecologisch werkprotocol geeft gericht aan, hoe een aannemer dient te handelen voor, tijdens en bij

de afwikkeling van de ingreep, met name in specifieke omstandigheden, waarmee voorkomen wordt dat verbodsbepalingen uit de Wnb worden overtreden.

1.4 Leeswijzer

Deze rapportage is als volgt opgebouwd: In hoofdstuk 2 wordt een korte beschrijving gegeven van het plangebied. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de te beschermen natuurwaarden. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 het werkprotocol beschreven.

2 Locatie en de werkzaamheden

2.1 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen in het noordwesten van Schoonhoven, circa 1 kilometer ten noorden van de Lek. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1: Topografische ligging van het plangebied (rode lijn)

2.2 Huidige en toekomstige situatie

Het plangebied bestaat momenteel uit een bestaande Lidl, en enkele kiosken. In het westen is een deel van het plangebied braakliggend. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De Lidl en de twee westelijke kiosken worden gesloopt. Binnen het plangebied wordt een nieuwe Lidl gerealiseerd, met hierboven 12 appartementen. Daarnaast wordt het nieuwe winkelplein en parkeren heringericht.

Figuur 2: Luchtfoto met begrenzing plangebied in rood

2.3 Werkzaamheden

Initiatiefnemers zijn voornemens het opgaand groen rondom het braakliggend deel van het plangebied te verwijderen.

3 Te beschermen natuurwaarden

Onderstaand wordt een kort overzicht gegeven van de te beschermen natuurwaarden die in het plangebied voorkomen, met het oog op de voorgenomen ingrepen. Dit hoofdstuk is o.a. gebaseerd op het uitgevoerd ecologisch onderzoek in 2019.

3.1 Huismus

In het opgaand groen langs de noordzijde van het braakliggend terrein zijn tijdens het veldbezoek waarnemingen gedaan van huismussen welke hiervan gebruik maken als foerageer- en rustgebied. De verwachting is dat de functie van het groen essentieel is voor huismussen welke in de directe omgeving hun nest hebben. Bij het verwijderen is het waarschijnlijk dat een of meerdere nesten niet meer als zodanig gebruikt kunnen worden. Hierbij vindt mogelijk dus een overtreding plaats van artikel 3.1 lid 2 van de Wet natuurbescherming. Door ten alle tijden voldoende hoogwaardig leefgebied in de directe omgeving (<100 meter) aan te bieden blijft de hoeveelheid foerageergebied voldoende om het gebruik van de nestlocaties te kunnen waarborgen.

De compensatie van schuilgelegenheid kan onder andere verwezenlijkt worden door de volgende maatregelen:

- aanplant van doornige struiken als vuurdoorn en meidoorn, groenblijvende heesters, klimplanten als klimop of wingerd, beukenhagen, en dergelijke. Bladverliezende soorten zijn in de winterperiode minder effectief.
- aanplant van inheemse soorten bomen en ander opgaand groen
- kant-en-klare hagen of gevelgroen aan te brengen als tijdelijke voorzieningen noodzakelijk zijn.

Voor al deze maatregelen geldt dat ze een hoogte van minimaal 3 meter moeten hebben willen ze effectief zijn.

3.2 Overige soorten

Het te verwijderen opgaand groen binnen het plangebied kan incidenteel gebruikt worden door minder zwaar beschermde soorten zoals de egel, en niet-jaarrond beschermde broedende vogels. Voor alle aanwezige dieren geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat het doden en verwonden van dieren ten alle tijden voorkomen dient te worden. Dieren moeten de kans krijgen zelfstandig het plangebied te verlaten. Met betrekking tot de broedvogels is het van belang dat de kap van het opgaand groen buiten het broedseizoen uit te voeren.

4 Het ecologisch werkprotocol

4.1 Algemeen

Dit werkprotocol is dient om overtredingen met betrekking tot de huismus op voorhand te voorkomen. Het protocol dient altijd aanwezig te zijn tijdens de werkzaamheden, en moet op verzoek aan toezichthouders worden getoond. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden alle betrokken uitvoerende medewerkers mondeling op de hoogte gesteld van de maatregelen die zijn beschreven in voorliggend werkprotocol.

Indien men tijdens de werkzaamheden met (beschermde) plant- of diersoorten te maken krijgt, dient men direct contact op te nemen met een ter zake deskundige ecoloog. De contactgegevens van de betrokken ecologen zijn op meerdere plaatsen aangegeven in dit werkprotocol.

Contactgegevens ecologen BRO in volgorde van aanspreekpunt:

1. Martijn van de Schoot	Telefoon: 06-15025346
2. Natascha Luijken	Telefoon: 06-14879371
3. Ronald de Mol	Telefoon: 06-15025339

4.2 Uitvoeren van de zorgplicht

Voor alle in het wild levende soorten, geldt de zorgplicht (artikel 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht is van toepassing op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijze mogelijk is, schade aan deze gebieden en soorten te voorkomen.

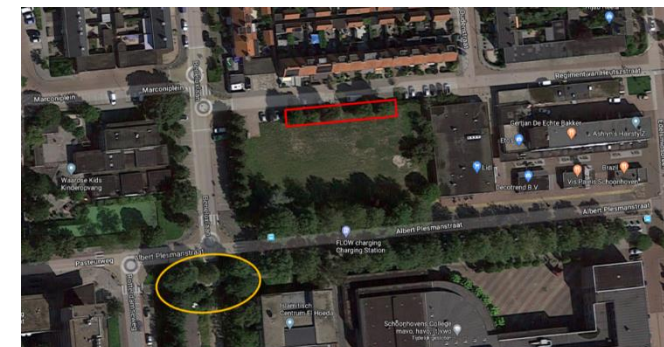
Voor soorten die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming, maar die een vrijstelling hebben van de provincie Zuid-Holland, geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen. Op grond van de zorgplicht moeten deze soorten echter wel ontzien worden. Om de betreffende soorten zoveel mogelijk te ontzien dienen de volgende maatregelen te worden uitgevoerd:

- Er mag in het kader van onderhavig werkprotocol niet meer dan de het geplande groen worden verwijderd.
- Wanneer nieuwe verblijfplaatsen van vrijgestelde en/of beschermde soorten aangetroffen worden, moet dit per direct gemeld worden bij de deskundige en moeten ze, indien nodig, in veiligheid gebracht worden op een plek in de nabijheid, onder begeleiding van een deskundige.
- Ook andere (en onbeschermde) soorten, mogen niet moedwillig gedood worden.
- De opgaande houtige beplanting rond het gebouw biedt geschikte nestlocaties voor broedvogels. Verstoring van deze nesten dient eveneens voorkomen te worden.

4.3 Werkwijze

Hieronder staan puntsgewijs de stappen welke genomen worden om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. De punten zijn zoveel mogelijk chronologisch opgesteld.

1.	Als tijdelijke compensatie wordt een gebied direct ten zuiden van de splitsing Beneluxlaan – Albert Plesmanstraat (zie figuur 3) ingericht als leefgebied voor de huismus met onder 3.1 genoemd groen, dit wordt minimaal 25 m ² groot. Dit compensatiegroen dient minimaal 3 maanden aanwezig te zijn alvorens het groen langs de noordzijde van het plangebied gekapt wordt.
2.	Tijdens de werkzaamheden wordt (bouw)licht gericht en uitschijnend op het compensatiegroen vermeden.
3.	Werkzaamheden aan het terrein kunnen worden uitgevoerd. De betreffende strook groen langs de noordzijde van het terrein wordt zoveel mogelijk ontzien. Te kappen opgaand groen wordt buiten het broedseizoen verwijderd. Het broedseizoen loopt van half maart t/m half augustus.
4.	In de inrichting van het terrein wordt op de locatie van het huidige groen langs de noordzijde een strook groen ingericht specifiek voor de huismus, met onder 3.1 genoemd groen. De nieuwe groenstrook bestrijkt minimaal dezelfde oppervlakte als de huidige groenstrook.
5.	Het groen binnen het plangebied moet minimaal 3 maanden aanwezig zijn alvorens het compensatiegroen verwijderd kan worden, gemeente is echter voornemens het compensatiegroen permanent te behouden. Verwijderen van het compensatiegroen kan enkel buiten het broedseizoen. Het broedseizoen loopt van half maart t/m half augustus.

Figuur 3: Huidig leefgebied huismus (rood) en locatie compensatiegroen (oranje)

5 Planning

In onderstaande tabel staat een globale planning. Dit is een inschatting van de geplande data en geen definitieve planning, e.e.a. is afhankelijk van de bestemmingsplanprocedure. Belangrijk is dat het compensatiegroen 3 maanden aanwezig is voor het opgaand groen wordt verwijderd en dat de verwijdering van het opgaand groen buiten het broedseizoen gebeurt (het broedseizoen loopt van half maart t/m half augustus).

Datum	Taak
Eind oktober / begin november 2020	Realisatie compensatiegroen
Medio februari 2021	Verwijderen opgaand groen (buiten broedseizoen)
	Uitvoer werkzaamheden
	Oplevering pand en inrichting nieuwe groenstrook langs noordzijde gebouw

6 Ecologische begeleiding

Er kan niet ten alle tijden een ecooloog op locatie aanwezig zijn. Wel staan de ecologen van BRO op stand-by mocht zich een probleem voordoen.

Bij de volgende situaties wordt geacht dat een ecooloog wordt ingeschakeld:

- Het onverhoopt aantreffen van een dier wat niet op eigen kracht het plangebied kan verlaten
- Het onverhoopt doden of verwonden van een dier
- Het aantreffen van nest- of verblijfplaatsen van beschermde soorten waarvoor geen ontheffing is verkregen
- Onduidelijkheid omtrent de inhoud van het ecologisch werkprotocol
- Enige andere vragen met betrekking tot ecologie welke zich bij dit plan voordoen

Contactgegevens ecologen BRO in volgorde van aanspreekpunt:

1. Martijn van de Schoot	Telefoon: 06-15025346
2. Natascha Luijken	Telefoon: 06-14879371
3. Ronald de Mol	Telefoon: 06-15025339

www.bro.nl | info@bro.nl

Hoofdvestiging Boxtel

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400

Vestiging Amsterdam

Rijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
T +31 (0)20 506 19 99

Vestiging Tegelen

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01